Inflammation och infektion i lungor och luftrör

Legionella är en allvarlig sjukdom som orsakas av en bakterie. Den smittar genom att du andas in små droppar av legionellabakterier. Legionella kan behöva behandlas med antibiotika och ibland kan du behöva vårdas på sjukhus.

Legionellabakterier förökar sig i stillastående vatten och kan förorena vattenledningar, klimatanläggningar, duschar och bubbelpooler.

Bakterierna kan ge ett lindrigt influensaliknande symtom som kallas pontiacfeber. Den läker oftast av sig själv. Du kan också få en allvarlig <u>lunginflammation</u> som behöver behandlas med antibiotika.

Du kan bli smittad genom att andas in legionellabakterier, genom finfördelade vattendroppar i luften. Det kan vara till exempel när du duschar, sitter i en bubbelpool eller badtunna. Du behöver få ner bakterierna i lungorna för att bli smittad. Du blir inte smittad genom att dricka vattnet eftersom bakterierna inte kan överleva i magen.

Legionellabakterier finns även naturligt i jord och planteringsjord. Det går att bli smittad genom att andas in jorddamm, men det är ovanligt.

Det är främst personer med nedsatt immunförsvar som blir svårt sjuka, men även äldre och personer som röker har en ökad risk att bli sjuka. Legionella smittar inte mellan människor.

Det är vanligt att bli smittad utomlands.

Legionella är en så kallad anmälningspliktig sjukdom. Det betyder att den läkare som upptäcker att någon har sjukdomen måste rapportera det till regionens smittskyddsläkare och till Folkhälsomyndigheten.

Det tar ungefär fem till sex dygn från att du blivit smittad tills att du blir sjuk. Du kan då snabbt bli mycket sjuk och ibland få allvarliga besvär.

Det kan vara ett eller flera av följande symtom:

- Du får lunginflammation med hög feber.
- Du får huvudvärk.
- Du får ont i muskler och leder.
- Du får svårigheter att andas eller blir andfådd.

Du kan även få diarré eller känna dig förvirrad.

Kontakta en <u>vårdcentral</u> om du har symtom som kan bero på legionella. Många mottagningar kan du kontakta genom att <u>logga in</u>. Om det är stängt kan du vänta tills vårdcentralen öppnar.

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha <u>sjukvårdsrådgivning</u>. Då kan du få hjälp att bedöma symtom eller hjälp med var du kan söka vård.

Kontakta genast en <u>vårdcentral</u> eller en <u>jouröppen mottagning</u> om du har svårt att andas. Om det är stängt, sök vård på en akutmottagning.

Ring +46 771-11 77 00 om du vill ha <u>sjukvårdsrådgivning</u> när du är utomlands. Då kan du få hjälpa att bedöma symtom. Läs mer om hur du får <u>vård utomlands</u> och vad du behöver tänka på.

Bakterierna förökar sig i vatten som är mellan 20 och 45 grader och framför allt om vattnet står still.

Det här kan du göra för att förhindra att bakterierna förökar sig:

- Byt duschslang och duschmunstycke regelbundet.
- Spola igenom duschen med hett vatten om den har stått oanvänd en tid.
- Se till att varmvattenberedaren värmer vattnet till minst 60 grader i tanken och minst 50 grader i kranen.
- Rengör pooler, bubbelpooler och badtunnor noga.

Bakterierna kan också finnas i jord i påsar med planteringsjord, men det är ovanligt. Undvik att andas in damm från påsar med jord när du öppnar dem. Blöt gärna torr jord och tvätta händerna när du är klar.

För att undersöka om du har blivit smittad med legionella görs en bakterieodling. Beroende på vilka symtom du har kan du behöva lämna olika prover, exempelvis från en upphostning. Du kan också behöva lämna ett urinprov. Sedan skickas provet till ett laboratorium för analys.

Du får göra en <u>lungröntgen</u> som visar om du har en <u>lunginflammation</u>.

Legionella som orsakar lunginflammation behandlas med antibiotika och kräver ofta sjukhusvård.

Personer som får behandling i tid blir nästan alltid friska.

Du kan <u>söka vård på vilken vårdcentral eller öppen specialistmottagning</u>du vill i hela landet. Ibland krävs det <u>remiss</u> till den öppna specialiserade vården.

Du ska få vara delaktig i din vård. För att kunna vara det behöver du<u>förstå informationen</u> som du får av vårdpersonalen. Ställ frågor om det behövs. Du ska till exempel få information om behandlingsalternativ och <u>hur länge du kan behöva vänta på vård</u>.

Även barn ska få vara delaktiga i sin vård. Ju äldre barnet är desto viktigare är det.

Du har möjlighet att <u>få hjälp av en tolk om du inte pratar svenska</u>. Du har också <u>möjlighet att få hjälp av en tolk om du till</u>

exempel har en hörselnedsättning.

hjälpmedel.
Senast uppdaterad: 2024-02-12 Redaktör: Ingela Andersson, 1177.se, nationella redaktionen Granskare: Hedvig Glans, infektionsläkare, Karolinska Universitetssjukhuset, Stockholm
Vid en lunginflammation har delar av lungorna blivit inflammerade. Då kan du få hosta, feber och svårt att andas. Orsaken är oftast bakterier och då behandlas du med antibiotika. De flesta med lunginflammation blir helt friska inom någon månad.
Vissa smittsamma sjukdomar anses vara särskilt allvarliga. För att minska spridningen av de sjukdomarna finns det särskilda bestämmelser.
Kroppens immunförsvar skyddar oss från bakterier, virus och andra främmande ämnen. De vita blodkropparna är viktiga för immunförsvaret.
På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt. 1177 ger dig råd när du vill må bättre.
Behandling av personuppgifter

Du som behöver hjälpmedel ska få information om vad som finns. Du ska också få veta hur du ska göra för att få ett

Hantering av kakor

Inställningar för kakor

1177 – en tjänst från <u>Inera.</u>